

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Stedelijke Basisschool - François Laurentinstituut te GENT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	21147
Instelling	Stedelijke Basisschool - François Laurentinstituut
Directeur	Marleen CLOETENS
Adres	Onderstraat 10 - 9000 GENT
Telefoon	09-225.26.58
Fax	09-234.00.14
E-mail	frlaurent.dir@gent.be
Bestuur van de instelling	Stad Gent - Dep. Onderwijs en Opvoeding
Adres	Keizer Karelstraat 1 - 9000 GENT
Scholengemeenschap	Nexus Gandae
Adres	Neermeerskaai 2 - 9000 GENT
CLB	iCLB Gent
Adres	Jubileumlaan 215 - 9000 GENT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	02-02-2015, 03-02-2015 en 05-02-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	05-02-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	27-02-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Johan KETS
Teamleden	Liesbet CRIEL, Bart DE BIE
Externe deskundige(n)	Marjan BASTIAANSEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	14
3.1.1.6 Lager onderwijs: sociale vaardigheden	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	19
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	19
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Leerbegeleiding	21
4.2 Deskundigheidsbevordering.....	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
6.1 Wat doet de school goed?.....	27
6.2 Wat kan de school verbeteren?	27
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De stedelijke basisschool 'François Laurentinstituut' ligt middenin het historische centrum van Gent. Na recente huisvestingsperikelen, hebben alle groepen terug een eigen plaats gevonden in ruime klaslokalen. De voorbije decennia is deze instelling geëvolueerd naar een multiculturele school, waarbij heel wat leerlingen een andere thuistaal hebben. De meeste leerkrachten hebben een ruime onderwijservaring en onderstrepen unaniem 'graag naar school komen' als belangrijke basisvoorwaarde voor leren en ontwikkeling.

Op basis van het vooronderzoek op 26 januari 2015 onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspanningen van de kleuterafdeling om voor Nederlands en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze of de eindtermen voor Nederlands, wereldoriëntatie en sociale vaardigheden nagestreefd en/of bereikt worden. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van leerbegeleiding en deskundigheidsbevordering. Ze onderzocht aspecten van het algemeen beleid en een selectie van overige erkenningsvoorwaarden. Ten slotte ging ze ook na in welke mate de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

In de **kleuterafdeling** streven de leerkrachten de ontwikkelingsdoelen voor **Nederlands en wereldoriëntatie** op voldoende wijze na. Ze integreren de doelen van beide leergebieden binnen de thema's. Bij de keuze van activiteiten richten ze zich op de verwachtingen van de betrokken leerplannen en zorgen ze voor een evenwichtig en breed aanbod. Kleuters krijgen volop kansen tot exploreren van hun leefwereld, zowel in de omgeving van de school als via het spelmateriaal in de speelleerhoeken. Conform het motto van de school, begeleiden de leerkrachten de kleuters op een stimulerende wijze in hun ontwikkeling.

In het licht van de talige achtergrond van vele kleuters kan het taalaanbod in de thema's en de hoeken nog rijker en meer gericht verlopen. De professionalisering die het team hiervoor volgde, rendeert nog niet ten volle. Voor het dagelijks opvolgen van de ontwikkeling van elke kleuter, is het team nog op zoek naar een haalbaar observatie-instrument dat spoort met de na te streven onderwijsdoelen en gerichte differentiatie toelaat.

In de **lagere afdeling** bereiken de leerkrachten de eindtermen voor **Nederlands** in voldoende mate. Ze vertrouwen op een onderwijsleerpakket om de leerplandoelen te bereiken, maar sturen dit wel bij in functie van de mogelijkheden van de kinderen. Het belang dat het team aan dit leergebied hecht, blijkt uit de plaats die het heeft in de beschikbare onderwijstijd en op het leerlingenrapport. Behoorlijke leerlingenresultaten wijzen in dezelfde richting. Vooral spelling krijgt heel wat aandacht, maar er zijn ook extra impulsen voor taalbeschouwing en leesbevordering. De extra lestijden die de school voor differentiatie inzet, kunnen nog beter renderen mits goede afspraken en taakverdeling.

Wereldoriëntatie blijft nog een werkpunt in de lagere afdeling. Op dit moment zijn er te weinig garanties dat het team alle betrokken eindtermen bereikt. Hoewel elke leerkracht in zijn klas inspanningen doet om interessante thema's uit te werken, zijn er te weinig afspraken voor afstemming en evenwicht over de klassen heen. Per activiteit kiezen teamleden enkele doelen, maar daaruit blijkt voorlopig niet dat ze het leerplan functioneel toepassen. De pogingen die het team daartoe in het verleden ondernam, leverden nog weinig op. Een functioneel gebruik van de tijd- en ruimtekaders in klas, is een bijkomend aandachtspunt. Positief is alvast het streven naar werkelijkheidsgericht onderwijs, met inbreng van de leerlingen.

Het nastreven van **sociale vaardigheden** bij de leerlingen is een bekommernis die zowat de hele dag bij leerkrachten leeft. Welbevinden, respect, samenwerking en talig oplossen van conflicten krijgen heel frequent expliciete aandacht in diverse activiteiten. Het team ontwierp ook een duidelijke structuur voor de preventie en aanpak van pesten. De evaluatie- en rapporteringspraktijk wijzen op een duidelijke relatie met de betrokken eindtermen.

Het onderzoek van de kwaliteitsbewaking richtte zich op leerbegeleiding en deskundigheidsbevordering. Het beleid voor **leerbegeleiding** en zorg kiest een uitgebreid pakket acties, geïnspireerd op thema's rond gelijke onderwijskansen. De ruime keuze maakt een planmatige aanpak niet altijd even gemakkelijk. Onder meer voor leerlingen- en ouderparticipatie lopen er waardevolle initiatieven. Onder impuls van de zorgcoördinator groeit het team in de toepassing van een handelingsgerichte aanpak.

De schoolprioriteiten en het zorgbeleid zijn sturende elementen bij de teaminitiatieven voor **deskundigheidsbevordering**. Meer operationele doelen in het nascholingsplan zouden de evaluatie van deze professionalisering doeltreffender laten verlopen. Voor langlopende projecten vindt het team ondersteuning bij de eigen pedagogische begeleidingsdienst. Verschillende teamleden zijn ook vragende partij voor meer schooloverstijgende uitwisseling.

Het **algemeen beleid** binnen de school berust bij de directeur, die een participatief leiderschap nastreeft. De schoolwerking is vastgelegd in uitgebreide en vaak concrete visieteksten. Toch leven binnen het team verschillende onderwijsvisies die de besluitvorming soms vertragen. Gerichte klasbezoeken en gesprekken kunnen de impact van didactische prioriteiten verhogen. Ook de analyse van leerlingresultaten heeft nog ruimere mogelijkheden voor kwaliteitszorg op schoolniveau.

Het onderzoek naar aspecten van de **regelgeving** toont aan dat de school meestal de regelgeving respecteert. Voor het gebruik van de onderwijstijd in de kleuterafdeling en voor het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers is er echter een bijsturing nodig. Het onderzoek naar de **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne** van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school voldoende belang hecht aan het systematisch opsporen en beheersen van risico's op dit vlak. De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor het erkenningsonderzoek in de kleuterafdeling. In de lagere afdeling is dit advies 'beperkt gunstig', omwille van het hierboven geschetste tekort voor wereldoriëntatie. Het team krijgt drie jaar de tijd om dit werkpunt aan te pakken en kan daarvoor eventueel een beroep doen op de pedagogische begeleidingsdienst. Voor 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor de overige erkenningsvoorwaarden, is het advies gunstig. De inspectie waardeert de inzet van de teamleden en is ervan overtuigd dat zij de geformuleerde aandachtspunten met succes kunnen bijsturen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

sociale vaardigheden

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. Het doelgerichte aanbod en de ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl vormen daarvoor een goede basis.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate na. Het werkelijkheidsgericht aanbod en de exploratiekansen bieden daarvoor de nodige garanties.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten in de kleuterafdeling richten zich op de leerplandoelen bij de planning van hun aanbod. Bij de keuze van activiteiten hanteren ze daarvoor een digitaal instrument van de koepel. In hun dagplanning selecteren ze meestal een beperkt aantal doelen uit de digitale databank. Zowel de domeinen van Nederlands als van wereldoriëntatie zijn daarin herkenbaar. Enkelen concretiseren die verder in specifieke lesdoelen. Soms noteren ze pas achteraf de nagestreefde doelen, wat een doelgericht aanbod enigszins afzwakt. Daarnaast zoeken ze inspiratie in beschikbare bronnenboeken en op het internet.

Aan de hand van een webschema brengen sommige leerkrachten de mogelijke invulling van het thema breed in kaart. Soms krijgen kleuters daarbij een ruime inbreng of mogen ze meegebrachte materialen voorstellen tijdens een toonmoment. Dit verhoogt hun betrokkenheid.

Voor terugkerende activiteiten, zoals onthaal en opruimen, verwijzen leerkrachten naar meer algemene doelenlijsten, die een zekere gradatie vertonen. Hierbij maken ze echter geen selectie van dominante doelen, waardoor de doelgerichtheid ervan veeleer vaag blijft.

De digitale registratie gebeurt ook in functie van een streven naar volledigheid en evenwicht in het aanbod. Daardoor kunnen leerkrachten hiaten opsporen en bijsturen in volgende thema's. Ook de directeur volgt deze aanpak op. Enkele leerkrachten bewaken de variatie aan taalactiviteiten aan de hand van een schema. Dit zorgt voor een breed en gevarieerd talig aanbod.

Er zijn weinig formele afspraken om de invulling van (vaste) thema's over de klasgroepen heen te stroomlijnen en om overlappingsen te vermijden. Vaak overleggen alleen de leerkrachten van parallelgroepen hierover. De thematische aanpak zorgt voor een goede horizontale samenhang, waarbij verschillende leergebieden op een geïntegreerde wijze aan bod komen.

Verskillende leerkrachten stellen enkel impliciet een aantal woorden voorop, die ze binnen het lopende thema willen beklemtonen. Sommige teamleden hanteren een begrippenlijst, waarbij ze aanstrepen wat al aan bod kwam. Maar het gericht selecteren van thema- en schooltaal, afgestemd op de toch wel specifieke kleuterpopulatie, komt weinig voor. Er zijn daarvoor ook geen afspraken op schoolniveau, evenmin als voor de opbouw ervan over de klassen heen.

In sommige klassen werken de leerkrachten met assistentie van de zorgleerkracht maandelijks een thema uit rond een kinderboek. Actieve taalverwerving staat dan centraal.

De meeste leerkrachten passen het hoekenwerk en –spel zinvol aan het thema aan. De kleuteronderwijzers benutten de exploratiemogelijkheden die de schoolomgeving biedt. Ze organiseren geregeld leeruitstappen. In een aantal groepen ondersteunen ontdektafels de werkelijkheidsgerichtheid. Enkel gebruiken websites om besproken onderwerpen te visualiseren. Tijdens het contractwerk leren de oudere kleuters hun taken begeleid plannen en evalueren. In enkele groepen is er een duidelijke aandacht merkbaar voor probleemstellend onderwijs, dat kleuters uitdaagt om creatieve oplossingen te zoeken op hun niveau.

Onderwijsorganisatie

*Onderwijstijd
Klasmanagement*

Naast de gewone speeltijden gaat er in de meeste klassen heel wat tijd naar aansluitend vrij of geleid spel, knabbelpauze, opruimen, jassen aantrekken ... Leerkrachten proberen deze momenten enigszins te verantwoorden vanuit globale doelenlijsten. Maar er zijn weinig afspraken om deze activiteiten te benutten als intentionele leerkanalen, noch om ze geleidelijk aan te passen aan de zelfstandigheid van kleuters.

De eerste activiteit van de dag is een 'vrij keuzemoment'. Teamleden verantwoorden deze optie vanuit een hoog aantal laatkomers. Net daardoor krijgen sommige ouders de indruk dat 'het echte werk' nog niet gestart is. Dat resulteert dan weer in een aantal hardnekkige laatkomers, ondanks de aansporingen van de school om dit te beperken. Sommige kleuters, die wel tijdig aanwezig zijn, tonen een afwachtende, weinig betrokken houding.

De leerkrachten hanteren een aanmoedigende begeleidingsstijl en creëren een warm klasklimaat, waarin kleuters zich thuis voelen. Tijdens de kringmomenten en in de speelleerhoeken scheppen de teamleden kansen tot interactie, hoewel de efficiëntie daarvan nog sterk leerkrachtafhankelijk is. Vaak zorgen ze voor een visuele voorstelling van nieuwe begrippen. Sommigen organiseren bewust homogene of heterogene groepen, naar gelang de klemtoon op instructie ligt of op 'leren van elkaar'. Kleuters krijgen volop kansen om te exploreren en te experimenteren. Vaak mogen ze hun aanpak en hun gevoelens verwoorden.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	Sommige klasgroepen beschikken over een uitnodigende boekenhoek; sommige hebben ook een luisterhoek. In de huishoek nodigen verkleedmaterialen uit tot dramatiseren. Toch is de thematische en vooral de talige verrijking van een aantal speelleerhoeken beperkt. Voor oudere kleuters zijn er materialen aanwezig die de ontluikende geletterdheid stimuleren.
Infrastructuur	Meerdere leerkrachten voorzien uitdagende materialen om doelen van het domein 'techniek' na te streven. Diverse stappenplannen bieden een waardevolle ondersteuning, zowel voor aspecten van wereldoriëntatie als bij ontluikend lezen. De meeste leerkrachten hanteren kalenders en takenborden, conform de gemaakte afspraken. Voor de pictogrammen die de hoeken aanduiden is de logische opbouw over de groepen heen minder zichtbaar. Verschillende klaslokalen zijn ruim en goed gestructureerd. Ze laten een breed hoekenaanbod toe. De materialen zijn goed bereikbaar voor kleuters: een pluspunt voor de ontwikkeling van zelfstandigheid en zelfsturing. Toch oogt de inrichting van enkele klassen wat 'overladen' en minder uitnodigend.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Vrijwel alle leerkrachten noteren losse observaties over het gedrag en de taalontwikkeling van kinderen. Sommigen maken klasscreenings over specifieke deelvaardigheden. De structuur en de breedte van deze observaties zijn sterk leerkrachtafhankelijk. Teamleden verwoorden dat hierover weinig concrete afspraken bestaan. Ook de relatie met de vooropgestelde doelen is moeilijk te ontdekken. Er zijn meer afspraken voor de evaluatie op middellange termijn. De screening van elke groep via een digitaal zorgsysteem biedt een structuur om de ontwikkeling van kinderen breder in kaart te brengen. De criteria voor de verschillende categorieën blijven echter nog vaag. De leerkrachten van de jongste kleuters beschikken over een specifiek taalobservatie-instrument. Dit vermeldt ook mogelijke aanpakstrategieën bij vastgestelde problemen. Voor de oudste kleuters gebruikt het team sinds kort een observatieblad gericht op aspecten van schoolrijpheid en ontluikende geletterdheid en gecijferdheid. Teamleden geven aan dat ze nog op zoek zijn naar het juiste instrument om op een haalbare wijze kleuters te volgen. Een recente nascholing zorgt voor een reflectie op ontwikkelingsgerichte observatie en over de noodzakelijke koppeling met differentiatie.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i>	Op de schoolwebsite vinden ouders foto's en tekstjes over wat in de klas gebeurt. Jongere kleuters krijgen een heen-en-weerschrift mee naar huis, met informatie over streefwoordenschat, aangeleerde liedjes en versjes. Ouders kunnen hun kleuter op het einde van de dag in de klas afhalen. Dit biedt mogelijkheden tot informatie-uitwisseling. Met groeiend succes probeert het team ouders te betrekken bij het klasgebeuren. Naast formele of informele oudercontacten, organiseert de school ontbijt-, vertel- of meespeelmomenten. Brieven met pictogrammen en soms ook tolken maken de communicatie efficiënter.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Leerkrachten krijgen zicht op de beginsituatie van de nieuwe kleuters vanuit het intakegesprek of de notities in het digitaal volgsysteem. Recent hanteert het team ook een 'formulier zorgoverdracht' dat het overgangsgesprek bij het einde van het schooljaar structureert.

Op basis van observaties proberen teamleden kleuters te ondersteunen, als ze niet evolueren zoals verwacht. Vaak gebeurt dit vanuit een intuïtieve alertheid, dan dat deze hulp vooraf gepland en gestructureerd is. In de planningsdocumenten is er weinig differentiatie in doelen terug te vinden. In de geobserveerde praktijk is die differentiatie wel enigszins zichtbaar: meer begeleiding, meespelen, taal proberen uitlokken, herhalen ...

Viermaal per jaar is er overleg met een zorgleerkracht. Deze ontwerpt voor sommige kleuters een stappenplan met meer gestructureerde ondersteuningsinterventies. In sommige groepen verzorgt ze extra taalstimulatie op verschillende niveaus. Hierbij is de nagestreefde woordenschat wel duidelijk geëxpliciteerd.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Een nascholing rond verteltafels vormde de start om binnen het team interessante spelmaterialen te verzamelen rond boeken. Een vorming rond woordenschatverrijking resulteerde niet in afspraken voor implementatie, ondanks de klemtoon die de school hierop zou willen leggen omwille van haar specifieke leerlingenpopulatie.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Leerkrachten streven naar een doelgericht aanbod en een vrij evenwichtige evaluatie, waarbinnen de verschillende domeinen van het leergebied kansen krijgen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten baseren zich op een onderwijsleerpakket, dat ze zo goed mogelijk proberen af te werken. Soms voeren ze hierbij verschuivingen door in functie van de competenties van hun leerlingen. De voorgestelde timing passen sommigen aan op basis van hun ervaring. Ze stellen dat ze daarbij de kerndoelen voor hun leerjaar blijven respecteren. Omwille van de wijzigingen binnen het domein taalbeschouwing ontwierpen sommige leerkrachten een werkbundel die zich richt op de essentie van de vernieuwde leerplandoelen. Ook de zorgcoördinator biedt hiervoor ondersteunend materiaal aan.

In hun dagplanning verwijzen de leerkrachten naar de lesdoelen die het leerpakket suggereert. Sommigen maken hierbij een bewuste selectie, anderen nemen alles gewoon over. Kansen om de voorgestelde leerinhouden nauwer te laten aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen, blijven soms onbenut. Enkele leerkrachten werken met 'vrije teksten'.

Het team besteedt extra aandacht aan spelling, ook buiten de specifieke spellinglessen. Sommigen duiden deze keuze vanuit de noden van hun – veelal anderstalige – leerlingen. Voor woordenschatuitbreiding voorzien ze geen extra aanbod. Leesbevordering krijgt waardevolle impulsen. In sommige klasgroepen is er vrijwel dagelijks een voorleesmoment. Vaak beschikt de klas over een uitnodigende boekenhoek en vooral jongere kinderen bezoeken geregeld de plaatselijke bibliotheek. In meerdere klassen krijgt functioneel taalgebruik voldoende kansen, bijvoorbeeld tijdens overlegmomenten, conflictbespreking, telefoongesprekjes, 'skypen', praatrondes en de bespreking van krantenartikelen.

Heel wat leerkrachten streven naar horizontale samenhang, vooral tussen Nederlands en wereldoriëntatie. Soms verschuiven ze een thema voor betere aansluiting of verwijzen ze naar behandelde items. ICT-gebruik komt bij Nederlands beperkt aan bod, meestal bij huiswerk of inoefentaken. Leerkrachten verwijzen ook geregeld naar de voorkennis van leerlingen. Maar vaak eindigt de les na de inoefenfase, zonder een duidelijke synthese. Toch lassen sommigen een reflectiemoment in of verduidelijken ze vooraf het doel van de les.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Het team kiest ervoor de maximum onderwijstijd aan Nederlands te besteden, soms zelfs iets meer dan de koepel voorstelt. Sommigen motiveren dit vanuit specifieke leerlingenkenmerken.

Vele leerkrachten hanteren een stimulerende begeleidingsstijl en streven naar een goede klassfeer. In enkele groepen lukt dit minder goed, onder meer omwille van de klassamenstelling en hebben deze leerkrachten nood aan advies en coaching bij het omgaan met moeilijke groepen.

Partner- en groepswork zijn in sommige klassen vaak gehanteerde werkvormen, die de onderlinge interactie stimuleren. Leerlingen helpen elkaar meestal op een spontane manier. Ze krijgen kansen om hun oplossingswijze te verduidelijken. In enkele groepen duurt het klassikaal instructiemoment vrij lang.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Aan de klaswand hangen meestal de heuristieken en algoritmes die het leerpakket voorstelt. Soms zijn er ook die de leerkracht zelf ontwierp, maar ze worden weinig met de leerlingen opgebouwd. Soms is het formaat te klein om goed leesbaar te zijn of hangen ze niet op de meest geschikte plaats.

In verschillende klassen herinneren syntheseplaten aan leesstrategieën, het gebruik van sleutelwoorden, de juiste vragen stellen ... In de meeste groepen verwijzen symbolen naar de aanpakstrategie die bij het leerpakket hoort.

In de groepen waar dit tot de kernleerstof hoort, zijn woordenboeken beschikbaar.

De boekenhoek bevat veelal eigentijdse werken, op een aantrekkelijke manier gepresenteerd. Een ongeordende stapel verouderde boeken op de vensterbank is dan weer minder uitnodigend.

Vele leerkrachten schakelen het digitaal bord of ander audiovisueel materiaal in tijdens de les Nederlands.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Ook voor de evaluatie sluiten de meeste leerkrachten nauw aan bij wat het leerpakket voorstelt. Sommigen verschuiven het toetsmoment uit didactische overwegingen naar een later tijdstip; uitzonderlijk zelfs naar het volgende leerjaar. Of die werkwijze dan problemen geeft bij het einde van de basisschool is nog weinig overlegd. Anderzijds wijzen teamleden er op dat schooloverstijgende toetsen heel behoorlijke resultaten opleveren.

Uit leerlingenrapporten blijkt dat de verschillende domeinen van Nederlands vrij evenwichtig vertegenwoordigd zijn bij de evaluatie. Toch lijkt 'spreken' soms wat uit te vallen. Sommige teamleden wijzen erop dat dit domein het moeilijkst 'objectief' te evalueren is. Anderen vermelden dramatisatie, voordracht en presentaties als mogelijke evaluatiemomenten. Spreekbeurten quoteren is de meest gangbare praktijk, hoewel het leerplan dit niet als de meest natuurlijke spreek situatie beschouwt.

In een digitaal screeningsinstrument scoren teamleden meermaals per jaar de individuele vorderingen op het vlak van taalvaardigheid. De score is veeleer gebaseerd op een intuïtieve inschatting, maar krijgt wel een verfijning tijdens het daaropvolgend overleg met het zorgteam.

De stimulerende feedback tijdens inoefenmomenten en op het leerlingenrapport staat wat in contrast met de sobere commentaar (of het gebrek daaraan) in de meeste werkschriften. Teamleden geven aan dat hierover weinig afspraken bestaan.

Rapporteringspraktijk

*Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie*

Nederlands krijgt op elk leerlingenrapport ruime aandacht en schetst een evenwichtig en vrij volledig beeld van de vorderingen. Leerkrachten doen ernstige inspanningen om concrete en ontwikkelingsgerichte commentaar te noteren. Ouders krijgen een uitgebreide uitleg over inhoud, procedures en puntenverdeling. Aan elk rapportmoment is bovendien een oudercontact gekoppeld.

Voor sommige zorgleerlingen is er een 'individueel schoolrapport', waarop de nagestreefde doelen duidelijk vermeld staan.

Begeleiding

Leerbegeleiding

*Beeldvorming
Zorg*

Leerkrachten krijgen een zicht op de beginsituatie tijdens een overgangsgesprek met de collega van de vorige klas. Het team hanteert daarvoor sinds kort een duidelijke overlegstructuur. Voor kinderen die in de eerste klas starten, neemt de zorgleerkracht een taaltoets af. Wie in de risicozone scoort, krijgt een stapsgewijze ondersteuning.

Met toetsresultaten, foutenanalyses en observaties verfijnen leerkrachten de beeldvorming. Sommigen gebruiken de foutenanalyses die bij het leerpakket horen, anderen kiezen voor een eigen remediëringsgerichte aanpak. De concrete verwachtingen voor een gelijkgerichte aanpak zijn hiervoor eerder beperkt.

Voor technisch lezen hanteren sommige teamleden een uitgebreid observatie-instrument. Iedereen gebruikt een genormeerde test om leerlingen voor dit aspect te volgen doorheen hun volledige schoolloopbaan. Ook voor spelling heeft de school een dergelijk volgsysteem, waar remediërvorstellen aan gekoppeld zijn.

Stilaan groeit het gebruik om bevindingen over individuele leerlingen in een digitaal systeem voor alle betrokkenen transparant bij te houden. Uit de aanmeldingspraktijk voor zorgleerlingen blijkt dat vaststellingen en zorginterventies uit het verleden toch nog niet altijd zo vlot doorstromen naar de volgende leerjaren.

Meerdere teamleden baseren de bijkomende ondersteuning in de eerste plaats op de herhalings- en verrijkingsmaterialen die het leerpakket biedt. Voor spelling zijn er differentiatiebundels en werken ze met niveaugroepen. Leesouders ondersteunen het niveaulezen in sommige groepen.

Klasgroepen met een hoog aantal zorgleerlingen krijgen een ondersteunende leerkracht in de klas. Beperkte afspraken belemmeren soms een optimaal rendement van deze differentiatiemaatregel. Leerlingen met meer ernstige taalproblemen genieten compenserende of dispenserende maatregelen. Enkele kinderen krijgen een aangepast taalpakket op het niveau van de vorige klas.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Nascholingen

Bij de vernieuwing van het onderwijsleerpakket overlegt het team over de te maken keuzes. Informatie van uitgevers en het uitproberen van materialen verruimen de expertise binnen het team.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Er zijn nog te weinig garanties voor een breed en evenwichtig aanbod conform het leerplan. De thema-inhoud en de didactische aanpak tonen te weinig continuïteit over de klasgroepen heen. De evaluatie sluit te weinig aan bij het leerplan.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten kiezen elk hun eigen thema's om het aanbod voor wereldoriëntatie vulling te geven. Sommigen zoeken hiervoor ook inspiratie in een onderwijsleerpakket. Deze - op zich waardevolle beleidskeuze - heeft echter nog niet geleid tot effectieve schoolafspraken, die samenhang, volledigheid en evenwicht over de klassen heen garanderen. Er is wel een afspraak om in de dagplanning naar leerplandoelen voor dit leergebied te verwijzen. Sommigen doen dit vrij gericht, anderen enkel als verantwoording. Daardoor staan er bij sommige activiteiten ook doelen, die weinig expliciet aan bod komen.

De meeste teamleden beschikken over een jaarplanning, die soms enkel het themaonderwerp vermeldt. Enkel noteren per thema een uitgebreid pakket na te streven doelen. Verschillende teamleden leggen per thema een uitgebreide documentatiemap aan. Vrijwel iedereen kiest zinvolle inhoud, die kinderen aanspreken.

Overleg voor continuïteit bij de keuze en de inhoud van deze thema's over de klasgroepen heen, is er nauwelijks. Informeel horen leerkrachten van elkaar waar ze mee bezig zijn en tussen parallelgroepen is er wel gelijkvormigheid in het aanbod.

Enkele jaren geleden ontstond een afspraak om via 'doorgeefmappen' de leerkracht van de volgende klas te informeren over behandelde doelen. Vele teamleden doen dit niet meer. Vrijwel allemaal zijn ze het er over eens dat deze 'afvinklijst' geen nuttige informatie biedt. Toch verwijst een enkeling er nog naar om volledigheid en evenwicht te staven.

Sinds kort verkennen enkele teamleden de mogelijkheden van een digitale doelendatabank in dit verband. Ze zien dit als een mogelijkheid om 'vergeten doelen' in een volgend thema meer kansen te geven. Tijdens de doorlichting toonden ook andere collega's interesse in deze werkwijze. Er zijn nog geen afspraken om dit systeem niet enkel als een 'verantwoordingsinstrument' te hanteren.

De meeste teamleden benutten de mogelijkheden van de schoolomgeving om de werkelijkheidswaarde van hun onderwijs te verhogen. Vele groepen gaan frequent op leeruitstap. De onderlinge afstemming en de logische opbouw zijn ook hier nog te vrijblijvend.

Horizontale samenhang tussen leergebieden is expliciet merkbaar bij de meerdaagse extra-murosactiviteiten. Toch zoeken enkele teamleden ook in gewone lessen naar relaties met Nederlands, wiskunde of muzische vorming. Het team besteedt de nodige aandacht aan gezondheids- en milieueducatie. Ook projecten en activiteiten met een meer sociaal-ethische inslag komen geregeld aan bod.

In enkele klassen loopt een project in samenwerking met studenten onderwijskunde, dat onder meer bij wereldoriëntatie aspecten van leren leren in de focus plaatst. In meerdere klasgroepen staat 'actualiteit' geregeld op het programma. Leerlingen bespreken samen recente gebeurtenissen of stellen een krantenartikel voor. Maar het gericht benutten van actualiteit in functie van de themadoelen is geen ingeburgerde praktijk.

Meerdere leerkrachten doen inspanningen om leerlingen inspraak te geven bij de uitwerking van een thema. Samen bouwen ze een woordveld op of formuleren ze onderzoeksvragen bij de gekozen onderwerpen.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

In tegenstelling tot de inschatting van de leerplanmakers, kiezen de meeste teamleden voor een beperkter aantal lestijden om de doelen voor dit leergebied te realiseren. Enkele leerkrachten nuanceren dit door te stellen dat wereldoriëntatie soms ook in contractwerk of conflicthantering kansen krijgt.

Door de keuze van onderwerpen en werkvormen slagen de meeste leerkrachten erin om de interesse en de betrokkenheid van kinderen te stimuleren. Sommigen schakelen geregeld groepswork in, in andere groepen gebeurt dit blijkbaar minder. Enkele leerkrachten geven impulsen voor coöperatief leren binnen de groepjes.

De mate waarin kinderen uitdagingen krijgen om onderzoeksgericht hun wereld te exploreren en zelf informatie te verwerven en oplossingen te ontdekken, is nog sterk leerkrachtafhankelijk. Voor enkele teamleden is dit een bewuste keuze; anderen brengen liefst zelf zoveel mogelijk kennis aan, tijdens klassikale momenten. In de hoogste klassen loopt in dit verband een interessant klasdoorbrekend initiatief, waarbij leerlingen een eigen project mogen kiezen en op een creatieve manier uitwerken.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Enkele jaren geleden nam het team een initiatief om samen de klaswanden onder de loep te nemen. Op dit moment is de logische opbouw van tijd- en ruimtekaders veeleer zoek. In sommige klassen ontbreken noodzakelijke kaarten of leermiddelen om de tijd te structureren. In de meeste groepen ontbreekt een functionele invulling ervan vanuit het lopende thema, de actualiteit of de plaatselijke omgeving. Het is wel gebruikelijk om illustraties over de behandelde thema's te ordenen op een themabord of maandkalender. Soms zijn er ook naslagwerken in functie van het thema uitgesteld.

Tijdens de geobserveerde activiteiten zorgden leerkrachten voor voldoende waarnemingsmaterialen. Vaak benutten ze de mogelijkheden van het digitaal bord om onderwerpen te illustreren.

ICT wordt in een aantal klassen te weinig benut om informatie te verwerven, verwerken en te presenteren en te communiceren. In sommige klassen is de groeiende aandacht voor techniek te merken aan een verzorgde techniekhoeck of uitdagende materialenkoffers.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Gericht op bijsturing

De meeste teamleden kiezen voor eigen toetsen die peilen naar elementen uit het lopende thema. De correlatie met de vooropgestelde doelen is te beperkt. Opvallend is het overwicht van kenniselementen. Toch kunnen teamleden ook illustreren hoe ze vaardigheden voor dit leergebied evalueren. Enkel houden hiervoor gerichte observaties bij.

Vooraf oudere leerlingen krijgen ondersteuning bij het plannen van studiewerk voor toetsen.

Tijdens de inoefenfase krijgen leerlingen frequent positieve feedback. In hun werkschriften en op toetsen blijft ontwikkelingsgerichte commentaar vaak uit. Sommige leerkrachten reflecteren bij het einde van de les samen met de leerlingen over hun aanpak van de opdrachten. Meerdere leerkrachten hanteren presentaties als alternatieve evaluatievorm.

Rapporteringspraktijk

*Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie*

Bij de rapportering streven de meeste leerkrachten een evenwicht tussen de domeinen na, hoewel niet iedereen daarin slaagt. Bij jongere kinderen is er een (beperkte) rapportering over dit leergebied in de vorm van 'sterren', vrijwel uitsluitend op leerhouding. Oudere leerlingen krijgen cijfers, die soms verrekend zijn in een totaalprocent. Over de ontwikkelingsgerichte impact daarvan is nog weinig gereflecteerd.

Begeleiding

Leerbegeleiding

*Beeldvorming
Zorg*

Op enkele uitzonderingen na, vormen aspecten van wereldoriëntatie geen voorwerp van de dagelijkse observatiepraktijk. Maar in de screenings voor het digitale zorgsysteem vormen 'sociale competentie, maatschappelijk en technologisch inzicht' wel drie velden waarvoor leerlingen een vaardigheidsscore krijgen. De criteria op basis waarvan dit gebeurt zijn echter weinig expliciet. Op basis van het leergedrag in de klas en de toetsresultaten, proberen leerkrachten individuele leerlingen te ondersteunen.

Kwaliteitszorg

De school neemt deel aan schooloverstijgende toetsen voor wereldoriëntatie. De resultaten ondersteunen volgens de betrokken leerkracht de beeldvorming van de leerlingen en inspireren hem bij het opstellen van toetsen. Bijsturingen op schoolniveau zijn hieruit nog niet ontstaan; nochtans blijken er enkele werkpunten.

De directeur verwacht dat elke leerkracht haar bij het einde van het schooljaar een overzicht van de behandelde leerstof bezorgt. Sommige teamleden leven deze afspraak nauwgezet na.

3.1.1.6 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet

De lagere afdeling streeft de eindtermen voor sociale vaardigheden in voldoende mate na. De brede gedragenheid blijkt uit de verschillende gerichte initiatieven die het team hiertoe neemt. De evaluatie- en rapporteringspraktijk toont een vrij duidelijke relatie met de vooropgestelde doelen.

Curriculum

Onderwijsaanbod

*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

Het team richt zich op de doelen van het domein 'mens' in het leerplan wereldoriëntatie om de eindtermen voor sociale vaardigheden na te streven. In hun dagplanning integreren leerkrachten deze doelen geregeld binnen andere leergebieden.

Wanneer ze expliciet tijd voorzien voor conflicthantering of praatrondes, verwijzen ze enkel naar een meer algemene doelenlijst, omdat ze het initiatief aan kinderen willen laten. Het ontbreken van een beperkt aantal focusdoelen hypothekeert enigszins de gerichte en effectieve benadering van dit vormingsaspect.

Net zoals voor andere domeinen van wereldoriëntatie behouden sommige teamleden het zicht op evenwicht en volledigheid via een digitale databank. Ook uit de planningsdocumenten en de didactische praktijk van andere leerkrachten blijkt de evenwichtige en brede aandacht voor deze leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Zowel op klas- als op schoolniveau gelden afspraken om de sociale competenties van leerlingen vorm te geven. De school investeert in de ontwikkeling van een spelcultuur. De directeur synthetiseerde de speelplaatsafspraken in het schoolwerkplan. Er is zowel een luik voor leerkrachten als voor leerlingen. In verschillende groepen krijgen kinderen inspraak bij het opstellen van klasregels.

Binnen het team bestaat ook een consensus om zo vroeg mogelijk te starten met impulsen voor sociaal competent gedrag. Daardoor is het ook in de kleuterafdeling gebruikelijk om expliciet rond het waarnemen en verwoorden van gevoelens te werken. Bij een deel van het team groeit ook een zekere gewoonte om geregeld coöperatieve werkvormen met onderlinge taakverdeling in te schakelen. Er zijn evenwel nog weinig afspraken voor een veralgemeend gebruik en een geleidelijke opbouw ervan.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Sociale cognitie en sociale vaardigheden krijgen in de meeste klassen voortdurende aandacht, soms impliciet, soms vrij expliciet. Zowel de aandacht voor een veilig klasklimaat, de ruimte voor niet geplande gesprekjes tussendoor als gerichte activiteiten dragen daartoe bij. Gedurende de week voorzien de leerkrachten bewust een aantal momenten, waarbij sociale competenties in de focus staan. Praatrondes en kringgesprekken komen in de meeste groepen voor. Kinderen leren gespreksconventies toepassen en de mening van anderen respecteren. Daarnaast organiseren sommige teamleden een moment 'conflicthantering', waarbij respect en weerbaarheid in functionele situaties aan bod komen. Leerlingen kunnen er zowel problemen bespreken als elkaar – of de leerkracht - een compliment geven.

Het takenbord en werkvormen als groepswerk stimuleren leerlingen taken te verdelen, afspraken te maken en samen naar een doel toe te werken. Oudere leerlingen fungeren over de middag als peter of meter voor de eersteklassers waardoor een samenspel van hulp vragen en hulp krijgen ontstaat. Een leerkracht vermeldt dat ze de klasblog inzet om leerlingen op een veilige en meer beschermde manier met elkaar te laten communiceren. Een klasdoorbrekend project bij de oudste leerlingen biedt ruime kansen om sociale competenties te oefenen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Een stappenplan aan de klaswand helpt leerlingen om hun wrevel op een passende wijze te verwoorden en suggereert oplossingsmogelijkheden. Verschillende leerkrachten visualiseren ook in de lagere afdeling het dagverloop, als mogelijkheid om het welbevinden en de betrokkenheid te verhogen. De school investeert in spelmaterialen om conflicten op de speelplaats te voorkomen.

Infrastructuur

De klasopstelling laat in de meeste groepen interactie tussen leerlingen toe.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Meerdere leerkrachten houden gerichte observaties bij over het gedrag van leerlingen tijdens groepstaken, overlegmomenten, speeltijden ... Deze dienen als basis voor een meer gestructureerde beoordeling op het leerlingenrapport en voor eventuele bijsturingen. Het digitaal leerlingvolgsysteem bevat vaardigheidsscores voor 'sociale competentie' en 'verbondenheid'.
	Het zorgteam neemt in alle groepen regelmatig een sociogram af. Op basis van een leerlingenvragenlijst brengt het de onderlinge relaties in kaart. Bij het scoreblad horen ook suggesties om de situatie te optimaliseren, onder meer bij het vormen van groepjes. Toch stelt het team zich weinig vragen over de validiteit en mogelijke nevenwerkingen van deze metingen bij jonge kinderen. Op schoolniveau komen sociaal welbevinden en mogelijke acties ook ter sprake in de leerlingenraad. Via verkozen klasvertegenwoordigers krijgen leerlingen een stem in de initiatieven die het team, bijvoorbeeld voor de inrichting van de speelplaats, neemt.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i>	Viermaal per schooljaar communiceren de leerkrachten met ouders over de sociale competenties van hun kind. Afwisselend gaat het om een beoordeling door de leerkracht in een attituderapport en een inschatting door de leerling zelf in het 'IK-rapport'. In het attituderapport beoordeelt de klasleerkracht voor elk kind concrete sociale competenties aan de hand van sterren. De relatie met de meeste na te streven eindtermen is in de formulering duidelijk terug te vinden. Er is echter weinig differentiatie naargelang de leeftijd van de kinderen. Waardevol is wel de ontwikkelingsgerichte verbale beoordeling, die de leerkracht erbij noteert. Dat is ook zo voor het IK-rapport, waar leerlingen hun gevoelens en gedrag in diverse schoolsituaties beoordelen. De feedback van de leerkracht ondersteunt of nuanceert deze inschatting. Sommige leerkrachten geven leerlingen hierbij heel concrete aanwijzingen om hun vaardigheden verder te ontwikkelen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Zorg</i>	Vrijwel alle leerkrachten besteden bewust zorg aan een vertrouwelijke en veilige sfeer in de klas. Daardoor durven leerlingen hun gevoelens en mogelijke problemen sneller verwoorden. Verschillende leerkrachten maken tijd voor een gesprek wanneer ze merken dat er iets mis loopt in de interactie tussen leerlingen. Ze nodigen kinderen uit om het probleem concreet te omschrijven en om mogelijke oplossingen aan te brengen. Voldoende talige assertiviteit is daarbij een streefdoel.
	Bij meer ernstige situaties, zoals het cyberpesten vorig jaar, krijgen leerkrachten ondersteuning van het zorgteam en de CLB-medewerker. Dit resulteert in een brede en gefaseerde aanpak, met medewerking van alle betrokkenen en gerichte workshops voor de leerlingen. Sociale relaties en bijbehorende interventies komen geregeld ter sprake op de teamvergadering, om visie en aanpak te stroomlijnen.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i>	Verschillende teamleden volgden al nascholing rond het omgaan met moeilijk gedrag en pestproblematiek. Ze spelen de verkregen informatie door aan hun collega's.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne systematisch na. Ze krijgt daarbij ondersteuning van de stedelijke preventiedienst en de dienst 'Facility Management', die geregeld controles en risicoanalyses uitvoeren. De school volgt ook de opmerkingen van externe deskundigen op. Tekorten worden onmiddellijk weggewerkt of opgenomen in een planning op middellange termijn.

Toch blijven er nog enkele aandachtspunten. Een geactualiseerde asbestinventaris is nog in ontwikkeling en de vereiste milieumelding is in behandeling.

De toiletten voor mannen en vrouwen (personeel / bezoekers) zijn niet gescheiden.

Het advies voor deze erkenningsvoorwaarde is gunstig, omwille van de systematische preventieve en curatieve werking. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende aandachtspunten op korte termijn in orde te brengen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	neen
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	neen
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	neen
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	neen
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid	De school beschikt over een uitgebreid omschreven zorgbeleid. De actuele strategische doelen ervan bevinden zich vooral in het SES-plan. Ze zijn te catalogeren onder vijf pijlers, met name doorstroming en oriëntering (1), leerlingen- en ouderparticipatie (2), socio-emotionele vorming (3), taalvaardigheid (4) en preventie en remediëring(5). Het aantal doelen en daaraan gekoppelde acties is erg hoog, waardoor het zorgbeleid een groot deel van de tijd, de middelen en de energie van het schoolbeleid vraagt en niet alle acties even planmatig aangepakt kunnen worden. De doelen fungeren als basis voor de ontwikkeling en de organisatie van het zorgbeleid. Ze worden echter weinig operationeel geformuleerd, waardoor de school niet over concrete normen beschikt voor een productgerichte evaluatie.
Doeltreffendheid	
Ondersteuning	
Ontwikkeling	

Met betrekking tot doorstroming en oriëntering focust de school vooral op scharniermomenten in de loopbaan van haar leerlingen. De verbetering van de overgang van kleuter- naar lager onderwijs is in ontwikkeling. Enkele aspecten worden door de school voorbereid door nascholing, andere worden al uitgevoerd en tussentijds geëvalueerd. De ouders blijken tevreden over de georganiseerde bijsturingen aan de informatieavond. De optimalisering van de overgang van het lager naar het vervolgonderwijs zit nog in een opstartfase; het zorgteam verzamelt hiervoor momenteel ideeën.

Wat de leerlingen- en ouderparticipatie betreft, investeert de school op permanente basis in diverse acties. De brugfiguur vervult hierin een sleutelpositie. Wat de leerlingenparticipatie betreft onderneemt de school gerichte tussenkomsten om de (tijds) aanwezigheid van kleuters zo hoog mogelijk te houden. De school beschikt over voldoende gegevens om de effecten van haar beleid ter zake te meten, maar die worden daarvoor weinig expliciet ingezet. De initiatieven die de school neemt op basis van voorstellen van de leerlingenraad, lijken tot een betere spelcultuur en minder conflicten te leiden. Wat de ouderparticipatie betreft, organiseert de school diverse waardevolle initiatieven om de ouder-kind- en de ouder-schoolbetrokkenheid te verhogen. Dit beleid blijkt zijn vruchten af te werpen en heeft als gunstig neveneffect dat meer ouders zich aangetrokken voelen om ook aan het schoolbeleid te participeren.

Voor de socio-emotionele vorming stelt de school een hoger welbevinden en betere relaties als doelstellingen voorop. Men onderneemt hiervoor verschillende zinvolle acties die onder meer gericht zijn op een beter zelfbeeld, een hogere betrokkenheid en het verwoorden van gevoelens en het leren oplossen van conflicten (met behulp van de leerkrachten). De school rekent vooral op haar perceptie om zich een beeld te vormen over de effecten van de ondernomen acties. Of alle acties bijdragen tot het gewenste effect, blijft nog een vraag. Uit het schoolfeedbackrapport blijken nog ontwikkelingsmogelijkheden.

Binnen de pijler 'taalvaardigheid' focust de school op de taalstimulering van de kleuters. Ze zet hiertoe een extra leerkracht in het kleuteronderwijs in. In enkele klassen ondersteunt deze leerkracht een verhoging van de taalbagage van de kleuters. De school meet de effecten van haar inspanningen in het 1ste leerjaar met een genormeerde test.

Om de schoolse achterstand van haar leerlingen te verminderen, zet de school in op een optimalisering van de observatie en differentiatie in het kleuteronderwijs en op een hogere individualisering in de lagere afdeling. De school bevindt zich voor beide trajecten in een voorbereidende fase. Ze doet hierbij beroep op de inbreng van alle leerkrachten en diverse externe partners en nascholingen.

Op uitvoerend niveau coördineert de zorgcoördinator de vrij consequente uitvoering van het zorgcontinuüm en de zorgverstrekking volgens de principes van het handelingsgericht werken. De uitvoering van dit beleid en het gebruik van het ondersteunend digitaal platform vormen geregeld het voorwerp van reflectie en bijsturingen. Dit schooljaar gaat de meeste ondersteuning naar de kleuters en de jonge leerlingen. De school heeft behoefte aan meer stabiliteit en gedifferentieerde expertise in haar zorgteam, om op alle terreinen en niveaus continu efficiënt en effectief te kunnen optreden. Zo ontbreken momenteel de individuele werkplannen voor de anderstalige nieuwkomers (Omzendbrief BaO/2006/03 van 30/06/2006) en verloopt de binnenklasdifferentiatie weinig systematisch. Een positief effect van de zorgwerking is een vermindering van het aantal leerlingen dat gebruik maakt van schoolexterne hulpverlening. Op andere domeinen (schoolloopbaan, output, outcomes) zijn effecten nog niet zichtbaar.

4.2 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Voor haar deskundigheidsbevordering stelt de school eerder impliciet twee globale doelen: de ondersteuning van de schoolprioriteiten en de ontwikkeling van de brede zorgwerking. Jaarlijks stelt de directeur op basis van informele gesprekken en formele evaluatiemomenten een nascholingsplan samen. Dit nascholingsplan legt ze ter bespreking en goedkeuring aan het team voor. Het bevat geen operationele doelen, prioriteitscriteria of evaluatie-initiatieven. De beide globale doelen vormen de rode draad in het nascholingsplan. Voor de (deel)teamgerichte nascholingen, voorziet de school een tweetal studiedagen. De derde studiedag reserveert de school om het eigen onderwijskundig werk aan te pakken.

Ondersteuning De organisatie van nascholingen voor individuele leerkrachten of subgroepen verloopt vooral vraaggestuurd. Jaarlijks kunnen de leerkrachten een brede waaier aan nascholingsmogelijkheden bekijken en hun behoeften of wensen kenbaar maken. Na een bespreking met de directeur worden die vragen met het team en de contactpersoon van de eigen pedagogische begeleidingsdienst geclusterd en in nascholings- of begeleidingsvoorstellen vertaald. Leerkrachten krijgen de nodige ruimte om de ingerichte nascholingen overdag te volgen. Niet iedereen benut die kans ten volle.

Met uitzondering van het zorg- en welzijnsbeleid maakt de school nauwelijks gebruik van aanbodgerichte nascholingen, bijvoorbeeld om expertises of basiscompetenties van leerkrachten te verhogen.

Bij de uitwerking van langlopende trajecten doet de school vaak een beroep op de expertise van de eigen pedagogische begeleidingsdienst of andere externe partners om samen ideeën uit te werken.

De school maakt beperkt gebruik van schoolexterne uitwisseling onder teamleden. Via de collegagroepen kunnen de zorgmedewerkers en de directeur ervaringen uitwisselen met schoolexterne collega's. Voor de leerkrachten is dit nauwelijks het geval.

Doeltreffendheid Na een teamgerichte of individuele nascholing volgt steeds een beperkte terugkoppeling, meestal op de algemene teamvergadering. Dit kan leiden tot het informeel delen van inzichten, het uitbreiden van gewaardeerde nascholingen of het stopzetten ervan.

Ontwikkeling De school gaat flexibel om met haar nascholingsplan. Opportuniteiten die zich binnen de gekozen prioriteiten voordoen, kunnen een aanpassing van de deskundigheidsbevordering met zich meebrengen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Visieontwikkeling Het pedagogisch project van de school bevat enkele duidelijke kerngedachten en uitgangspunten voor het onderwijs en sluit aan bij de aard en de diversiteit van de leerlingenpopulatie. Omtrent enkele beleidsdomeinen (taalverwerving en zorg) beschikt de school over uitgebreide visieteksten. Die visieteksten zijn vrij concreet en sturen de betrokken praktijk voldoende aan.

Bij de implementatie van vernieuwingen besteedt dit team veel aandacht aan de creatie van een breed draagvlak en besluitvorming door overleg. In dit divers en wisselend team leidt dit soms tot lange besluitvormingsperiodes, wat niet door iedereen altijd gewaardeerd wordt. Momenteel neemt het team enkele initiatieven om zich duidelijker te profileren op basis van haar visie. Ook hier werpen zich enkele hindernissen op. Er leven binnen het team namelijk nog heel uiteenlopende visies over welke richting de school in de komende jaren uit moet.

In principe investeert het team in een positieve schoolcultuur. Het maakt daarvoor gebruik van een jaarthema en enkele informele initiatieven. Recent wordt dit beleid gedeeltelijk gehypothekeerd door tijdsgebrek bij het schoolmanagement (o.m. omwille van de tijdelijke verhuis van de kleuterafdeling) en de talrijke afwezigheden van teamleden. Het team onderneemt diverse initiatieven om een open cultuur te creëren naar de buitenwereld toe. De groeiende ouderbetrokkenheid en de permanente samenwerking met diverse organisaties getuigen daarvan.

Leiderschap en besluitvorming De school beschikt over een participatieve structuur om het leiderschap te delen. Het kernteam vervult een brugfunctie tussen de directeur en het hele schoolteam en ondersteunt de voorbereiding, de uitwerking en de communicatie over het schoolbeleid. De werkgroepen concentreren zich vooral op praktisch-organisatorische initiatieven en krijgen daarvoor de nodige beleidsruimte. Het team vergadert maandelijks op basis van een vooraf bepaalde agenda. Teamleden kunnen ook zelf agendapunten aanbrengen. Indien relevant buigen deelteams zich over specifieke onderwerpen. Het zorgteam stuurt vooral de dagelijkse zorgwerking aan. De school heeft een vervangende directeur om het dagelijks bestuur te verzekeren.

De leerlingenraad vergadert onder begeleiding van een leerkracht en leidt onder meer tot enkele waardevolle en beheersbare initiatieven. De vertegenwoordigers bereiden de agendapunten in de klas voor en brengen achteraf verslag uit. Hun voorstellen komen ook op de agenda van de teamvergaderingen.

Om haar beleid strategisch vorm te geven, beschikt de school over diverse beleidsplannen. Die plannen worden geïntegreerd in het schoolwerkplan. De meeste hebben met het zorg- en SES-beleid te maken. Ze leiden meestal tot concrete afspraken die in het schoolwerkplan vastgelegd worden. Wat de implementatie van leerplannen en leergebiedoverschrijdende eindtermen (LOET) betreft, verloopt het beleid minder systematisch. Zo kwam de school er nog niet toe om alle leergebieden en LOET systematisch te integreren.

De implementatie van prioriteiten verloopt democratisch, maar weinig planmatig. De school voorziet ruimte op vergaderingen om langdurige trajecten te coachen en te bespreken. Ze doet daarbij een beroep op de eigen pedagogische begeleidingsdienst of andere partners. Ze maakt weinig gebruik van een concreet plan waarin doelen, uitvoeringsmodaliteiten, besluitvorming en evaluatie duidelijk geschetst worden en waardoor de voortgang op een transparante manier bewaakt kan worden. Nochtans blijkt die behoefte te leven.

Er gaat momenteel weinig aandacht naar de monitoring van de praktijk. Met het oog op de implementatie van een schoolprioriteit of het functioneren van leraren, moeten gerichte klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken de laatste tijd plaats ruimen voor de opvolging van allerlei praktische problemen. Ook afgesproken bewakingsinitiatieven worden weinig systematisch opgevolgd, besproken of bijgestuurd.

Kwaliteitszorg De school besteedt enigszins aandacht aan de opvolging van leerlingenprestaties. Op permanente basis doet ze dit vanuit haar zorgwerking. In het eerste leerjaar meet ze de taalvaardigheid van haar leerlingen en bij haar oudste leerlingen meet ze prestaties in verschillende leergebieden met koepelgebonden toetsen. Uit opvallende verbeterpunten leidde de school in het verleden al enkele initiatieven af om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Wat dit betreft, heeft de school nog ontwikkelingskansen.

De school heeft enige aandacht voor de tevredenheid van haar partners. Op basis van een tevredenheidsmeting bij ouders bracht ze wijzigingen aan haar communicatiepraktijk aan. Door een recente tevredenheidsmeting bij leerlingen heeft de school een zicht op mogelijke ontwikkelingspunten. De school trok nog weinig conclusies uit de tevredenheidsmeting bij de leerkrachten.

De school bewaakt enigszins haar kwaliteit door de verzameling van gegevens van getuigschriften, oud-leerlingen en interne schoolloopbaangegevens. Momenteel blijft het beleid met betrekking tot de prestaties van oud-leerlingen vooral beperkt tot de verzameling van gegevens. De vertraging in de schoolloopbaan van de eigen leerlingen en het aantal getuigschriften geeft wel al aanleiding tot reflectie en bijsturing in de vorm van een pas opgestarte zoektocht naar een meer effectieve differentiatie en individualisatie.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het 1e leerjaar doorstroomt tot het 6e leerjaar, en dit zonder leerachterstand op te lopen, en zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt.

De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het kleuterteam verzorgt een doelgericht en evenwichtig aanbod voor Nederlands en wereldoriëntatie.
- Werkelijkheidsgericht onderwijs biedt de kleuters ruime exploratiekansen.
- De meeste kleuteronderwijzers hanteren een stimulerende begeleidingsstijl en creëren een veilig klasklimaat.
- De leerkrachten in de lagere afdeling streven naar een vrij evenwichtige evaluatie- en rapporteringspraktijk voor het leergebied Nederlands.
- Het team neemt doelgerichte initiatieven om de sociale vaardigheden van leerlingen ruime ontwikkelingskansen te geven.
- De rapporteringspraktijk bij sociale vaardigheden spoort duidelijk met de na te streven eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school investeert in diverse acties om de leerlingen- en ouderparticipatie te verhogen.
- Het team organiseert deskundigheidsbevordering in functie van de schoolprioriteiten.
- De school doet bij professionalisering een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school streeft naar participatief leiderschap.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling kan de talige hoekenverrijking en de geleidelijke opbouw van themawoordenschat gerichter verlopen.
- De kleuteronderwijzers kunnen hun evaluatiepraktijk meer afstemmen op het onderwijsaanbod. Ze kunnen observatiegegevens beter benutten voor gerichte differentiatie.
- Een duidelijke taakverdeling bij de structurele differentiatie voor Nederlands in de lagere afdeling kan in sommige klasgroepen de efficiëntie ervan verhogen.
- In de lagere afdeling kan het functioneel gebruik van tijd- en ruimtekaders meer aandacht krijgen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het team kan een haalbaar aantal operationele doelen selecteren bij de uitwerking van het zorgbeleid.
- Het nascholingsplan kan aan slagkracht winnen door het formuleren van concrete doelen en evaluatiecriteria.
- De school kan de mogelijkheden van aanbodgerichte nascholing en van schoolexterne uitwisseling ruimer benutten in functie van professionalisering.

Wat betreft het algemeen beleid

- De opvolging van de pedagogisch-didactische praktijk kan beter gestructureerd verlopen.
- Het team kan leerlingresultaten nog efficiënter aanwenden in functie van kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team van de lagere afdeling moet zorgen voor afstemming, evenwicht en volledigheid bij het realiseren van het leerplan wereldoriëntatie.

Wat betreft de regelgeving

- De kleuteronderwijzers moeten het recht op 28 lestijden respecteren (Decreet basisonderwijs art. 48).
- De school moet de geldende regelgeving respecteren bij het organiseren van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (Omzendbrief BaO 2006/03).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **05-02-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

De school moet de regelgeving voor het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers naleven. In de kleuterafdeling moet het team de onderwijstijd respecteren.

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **05-02-2018** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Johan KETS de inspecteur-verslaggever	Marleen CLOETENS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	